

TPA Press Campus Tour 2010

อนิส พยุงเกียรติคุณ

ฝ่ายพัฒนากิจการศึกษาระดับมัธยม

มอบหนังสือให้โรงเรียน

สวัสดีค่ะคุณผู้อ่านทุกท่าน เผลอแป็บเดียวก็ล่วงเข้าเดือนมีนาคมแล้วนะค่ะ สำหรับชาวสำนักพิมพ์ฯ ก็กำลังเร่งปิดเล่มกันเต็มที่เพื่อต้อนรับ **งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติครั้งที่ 39** ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ **25 มี.ค.- 6 เม.ย.** และบุตรของส.ส.ท. เราก็จะอยู่ที่ **บูธ S 55 โซน C** ค่ะ แวะเวียนไปเยี่ยมเยียนกันได้

สำหรับกิจกรรมที่เราจะนำมาเล่าสู่กันส่งท้ายปีงบประมาณ 2553 นี้ก็คือ **TPA Press Campus Tour 2010** ซึ่งจัดต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 แล้ว และโรงเรียนมัธยมที่เปิดโอกาสให้เราไปจัดกิจกรรมสนุกๆ ในครั้งนี้ คือ **โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล** ซึ่งในวันที่ 13 ม.ค. ที่เราไปจัดงานนั้นก็ตรงกับงานเปิดบ้านวิชาการของทางโรงเรียนพอดี ดังนั้น จึงมีน้องๆ นักเรียนทั้ง ม.ต้นและม.ปลาย เข้าร่วมกิจกรรมอย่างล้นหลามเลยทีเดียว เรียกได้ว่าพี่ๆ ยังจัดบูธไม่ทันเสร็จหนึ่งๆ ก็มาเยือนรอกันแล้ว (แหม...ปลื้มใจจัง)

กิจกรรมสาระบันเทิงที่นำไปเล่นกับน้องๆ ในครั้งนี้ได้แก่ **เกมตอบคำถาม** (จากป้ายความรู้) ซึ่งวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่เราจะไปจัดแสดงครั้งนี้ก็เป็นเรื่องราวของ "ชุดประจำชาติ" ของชาวญี่ปุ่นและ "สิ่งมงคลญี่ปุ่น" เช่น แมวกวัก ป้ายเอมะ (แผ่นป้ายไม้ที่ใช้เขียนคำอธิษฐาน) เครื่องรางญี่ปุ่นซึ่งน้องๆ จะได้รับใบคำถามที่สามารถหาคำตอบได้จากป้ายความรู้เหล่านี้ แล้วนำมาให้พี่ๆ ตรวจสอบ ถ้าตอบถูกก็จะได้รับของรางวัลไปเลย หรือถ้าใครอยากจะได้เรียนรู้ภาษาผ่านเกมสนุกๆ เรามี **เกมจับคู่** (นานาชาติ) ให้น้องๆ ลองจำจำนวนในชีวิตประจำวันในภาษาต่างๆ 4 ภาษา คือ ไทย ญี่ปุ่น เกาหลี และจีน ใครจับคู่ได้มากกว่ากันรับรางวัลไปเลยจ้า และถ้าใครเล่นเกมนี้แล้วเกิดสนใจเรียนภาษา...โดยเฉพาะภาษาญี่ปุ่น เราก็มีพี่เจ้าหน้าที่จาก **โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม สาขาเพชรเกษม** ไปแนะนำคอร์สกันถึงที่เลยทีเดียว ซึ่งก็ได้ได้รับความสนใจจากน้องๆ ไม่แพ้เกมของเราเช่นกัน

ก่อนจากลากันในฉบับนี้ ทางสำนักพิมพ์ฯ ต้องขอขอบคุณอาจารย์ของทางโรงเรียนทุกท่านที่ให้การต้อนรับสำนักพิมพ์ฯ ของเราเป็นอย่างดี ช่วยเหลือดูแลเราทุกอย่าง และนักเรียน นมร.สว.3 ทุกคนที่แม้คนจะเยอะ แดดร้อน แต่ก็อุตส่าห์ยืนรอพี่ๆ ตรวจสอบคำถามอย่างเรียบร้อย...ขอบคุณมากค่ะ

SmallTalk

อรุณีษา บุญเลนันท์

ฝ่ายพัฒนากิจการศึกษาระดับมัธยม

เทศกาล 'ตุ๊กตา' ญี่ปุ่น

ขึ้นต้นหัวเรื่องอย่างนี้ บางท่านอาจนึกว่า 'เทศกาลตุ๊กตา' ที่ว่าอาจจะเป็นเทศกาลตุ๊กตา Blythe (บลายธ์) ที่กำลังเป็นที่นิยมกันในตอนนี้หรือเปล่า ผู้เขียนคงต้องบอกว่า "ไม่ใช่" ค่ะ เพราะเทศกาลที่ผู้เขียนจะนำมาให้รู้จักกันนั้น เป็นเทศกาล 'ตุ๊กตา' ของประเทศญี่ปุ่น หรือที่เรียกกันว่า 'ฮินะมัทสึริ' นั่นเองค่ะ โดยเทศกาลนี้จะจัดขึ้นในวันที่ 3 เดือนมีนาคมของทุกปี ซึ่งเทศกาลนี้จัดขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองให้กับการเจริญเติบโตของเด็กผู้หญิง โดยในเทศกาลจะมีการประดับตุ๊กตาฮินะ และจะมีการเชิญญาติพี่น้องและเพื่อนๆ มาร่วมฉลองกันด้วย ทั้งนี้ ช่วงเวลาในการประดับตุ๊กตาจะแตกต่างกันไปตามแต่ละภูมิภาคค่ะ

ในการจัดตุ๊กตาสำหรับเฉลิมฉลองนั้น ไม่ใช่แค่จัดเพื่อความสวยงามเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ทั้งนี้ การเรียงลำดับตุ๊กตาก็มีความสำคัญเช่นกัน ส่วนใหญ่ชั้นวางตุ๊กตาฮินะหลักๆ จะมีอยู่ 5-7 ชั้นด้วยกัน ชั้นบนสุดของชั้นวางตุ๊กตาจะจัดวางตุ๊กตาจักรพรรดิกับจักรพรรดินีเอาไว้ ถัดมาที่ชั้น 2 จะวางตุ๊กตานางก้านัล 3 คน ส่วนชั้น 3 จะวางตุ๊กตานักดนตรี 5 คน ชั้นที่ 4 จะวางตุ๊กตารัฐมนตรีฝ่ายชาย (บู๊) และรัฐมนตรีฝ่ายขวา (บู๊น) อีก 2 คน และชั้นล่างสุดจะวางคนรับใช้ไว้อีก 3 คนค่ะ การประดับตุ๊กตาส่วนใหญ่จะประดับในวันไทฮัน คือ หลังเทศกาลเซทสึบุน (เทศกาลปลาแก้ว) และจะเก็บภายในวันที่ 4 มีนาคม ทั้งนี้เพราะคนญี่ปุ่นมีความเชื่อว่า 'ถ้าเก็บช้า จะทำให้แต่งงานช้า' นั่นเอง

นอกจากการประดับตุ๊กตาแล้ว สิ่งที่ขาดไม่ได้ก็เห็นจะเป็นอาหารสำหรับเฉลิมฉลองซึ่งอาหารที่นิยมรับประทานกันในเทศกาลนี้ได้แก่ เหล้าสาเกหวาน ขนมน้ำแข็งรูปข้าวหลามตัดและซูชิหอยกาบ (มักทานคู่กับชิราชิซูชิ) ซึ่งอาหารแต่ละอย่างก็จะมี ความเชื่อแฝงเอาไว้ด้วยเช่นกัน กล่าวคือ เหล้า

สาเกหวานจะดื่มเพื่อปิดเป่าสิ่งชั่วร้าย โดยส่วนผสมของเหล้าจะทำมาจากข้าวเหนียวผสมแป้งข้าวหมักค่ะ ส่วนขนมน้ำแข็งรูปข้าวหลามตัดก็มีความหมายต่างกันไปในแต่ละสี่ สีแดงจะหมายถึง ดอกท้อ สีขาว คือ หิมะที่ยังหลงเหลืออยู่ และสีเขียว คือ ผืนดินที่เขียวขจีสำหรับซุชิหอยกาบจะทานเพื่อความปรองดองของชีวิตคู่ เนื่องจากปลาหอยกาบจะต้องมาเป็นคู่กันนั่นเอง เห็นอย่างนี้แล้วผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงคงจะอยากลุกขึ้นมาเตรียมจัดตุ๊กตาเฉลิมฉลองกันบ้างแล้วใช่ไหมค่ะ (แม้บางท่านและรวมถึงตัวผู้เขียนเองจะเลยวัยเด็กหญิงแล้วก็ตาม...)

ไหนๆ คอลัมน์นี้ก็กล่าวถึงเทศกาลตุ๊กตาแล้ว ผู้เขียนขออนุญาตกล่าวถึงเทศกาลที่จัดขึ้นพร้อมกันอีกเทศกาลบ้างนะคะ นั่นก็คือ "ประเพณีลอยตุ๊กตา" นั่นเอง ประเพณีนี้จัดขึ้นตั้งแต่ตอนต้นศตวรรษที่ 11 ซึ่งคนญี่ปุ่นจะทำรูปปั้นหรือตุ๊กตาแทนตัวเองแล้วเขียนชื่อกำกับ จากนั้นจะนำไปลอยตามน้ำเพื่อเป็นการปิดเป่าสิ่งชั่วร้าย เป็นประเพณีเก่าแก่ (คล้ายๆ การลอยกระทงของไทย แต่ที่ญี่ปุ่นใช้ตุ๊กตาแทน) โดยนำตุ๊กตาวางบนเรือเล็กๆ ที่ทำจากฟาง จากนั้นประดับเรือด้วยดอกท้อและขนมโมจิ ก่อนจะนำไปลอยที่แม่น้ำค่ะ

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนี้ประเพณีลอยตุ๊กตาเช่นนี้มิได้จัดน้อยเต็มที่แล้ว นำเสียดายหากประเพณีดีๆ เช่นนี้จะหายไปกับกาลเวลาเสียแล้ว ดังนั้น ก่อนลากันในฉบับนี้ ก็ขอฝากผู้อ่านให้ช่วยกันอนุรักษ์เทศกาล หรือประเพณีดีๆ (ไม่ว่าจะเป็นของไทย หรือของประเทศใดก็ตาม) ให้คงอยู่ไปถึงรุ่นลูกรุ่นหลานสืบนานเท่านาน แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า...

คำศัพท์ท้ายเรื่อง

白酒 (Shirozake) เหล้าสาเกหวาน

菱餅 (Hishimochi) ขนมน้ำแข็งรูปข้าวหลามตัด

散らし寿司 (Chirashizushi) ข้าวที่ปรุงรสด้วยน้ำส้มสายชู ออกรสเปรี้ยวหวานนิดหน่อย แล้วใส่เครื่องต่างๆ ตามชอบ โรยหน้าด้วยไข่เจียวที่ทอดเป็นแผ่นบางๆ หั่นฝอย สำหรับห่อ ฯลฯ